

סמ"ר שלם יהודה

5234419

בן רחל וויקטור

נולד ב- י"ט בתשרי תשל"ח 1.10.1977

התגייס בתאריך 19.3.1996

כפ"ק שרת בגדוד "גדעון" (13)

נפל ב- ג' בסיון תשנ"ח 27.5.1998

ממטען צד בגבול הלבנון.

סלם יהודה,

בן רחל וויקטור. נולד ביום י"ט בתשרי תשל"ח (1.10.1977) בבית-החולים "ביקור חולים" בירושלים. אח לנסים, אלירן, לבנה ומורן. יהודה, שכונה בחיבה אודי, גדל והתחנך בבית שמש, שם למד בבית-הספר היסודי הממלכתי-דתי "אליקים" ובתיכון המקיף הדתי "אמי" פירסט".

יהודה אהב מאוד ללמוד תורה והיה תלמיד מצטיין בלימודי התהילים של יום שבת. בית המשפחה היה גדוש בספרים שקיבל כפרס על שקדנותו בלימודים ומצוינותו בכולל. יהודה היה שקט, ביישן וצנוע, אהב מאוד את אמו ואת כל בני משפחתו וחלק כבוד לכולם. הוא היה גבוה מכולם בראש, וכולם נשאו אליו עיניהם. יהודה אהב מאוד לתרום ולתת לקהילה והתנדב למד"א.

כשהתקרב מועד הגיוס לצה"ל, החלו חבריו לספר על הסיירות שאליהן יתגייסו, אך יהודה היה שקט ולא פצה את פיו. בשל צניעותו איש לא ידע לאן יתגייס, איש לא ידע שיהיה ללוחם, עד שחזר מהבסיס במדים ותגים של "גולני". במרס 1996 התגייס יהודה לצה"ל והיה ללוחם בחטיבת "גולני". הוא לא סיפר לאימו שהוא משרת בלבנון כדי שלא תדאג, אך השירות סמוך לקו האש בער בעצמותיו. ביום ג' בסיוון תשנ"ח (27.5.1998) נפל סמ"ר יהודה סלם בקרב בלבנון והוא בן עשרים- ואחת. הוא הובא למנוחות בחלקה הצבאית בבית-העלמין בבית שמש. הותיר אחריו הורים, שני אחים ושתי אחיות. שלושת האחים ישנו יחדיו באותו חדר, רקמו יחד חלומות וקיוו לעשות משהו משותף בעתיד. מוות לא היה בתוכניותיהם. כך איבדה המשפחה אח, בן וחלומות רבים. זיכרו של יהודה, שהיה אהוב מאוד במד"א בית שמש, מונצח מדי שנה בטקס זיכרון שנערך במד"א להנצחת הנופלים. בבית-הספר התיכון שבו למד, נערך טקס חלוקת תעודות למתנדבי בית-הספר על שמו של יהודה, שכה אהב לתרום. אחותו הצעירה, מורן, כותבת לו: "כשנתבשרנו בבשורה הקשה הייתי קטנה ועדיין לא הבנתי את משמעותה. ידעתי מהו מוות, ידעתי שלא תשוב עוד, אך לא ידעתי מהם געגוע וערגה למשהו המהווה חלק בלתי נפרד ממני - אחי. אני זוכרת את השיגרה המיוחדת שאפפה את הגעתך הביתה כל שבת שלישית. אני זוכרת שבכל פעם שאמא ידעה שאתה בדרך מהמוצב הצפוני הנמצא מרחק של חמש שעות נסיעה באוטובוס, המטבח היה רוחש ואמא עומדת במטבח מלאה אושר על שובך, ומשתדלת להכין עבורך את המטעמים שאהבת, מביטה כל רגע דרך חלון המטבח, בוחנת כל חייל, כל תזוזה.

"אני זוכרת אותך גבוה, שקט, לא מדבר הרבה על המראות והחוויות בשדה, מתגנב לאחר מטר נשיקות של אמא אל החדר להפיג את העייפות המצטברת ויותר מכל אני זוכרת שהתפנקתי עליך, חיבקתי אותך ואפילו הצקתי לך כמו שכל אחות קטנה אוהבת לעשות. צעיר וחייל זה מה שנשאר לי, אחותך הקטנה. צעיר לנצח, גם כשאזדקן, גם כשיהיו לי ילדים ונכדים תישאר חייל, צעיר לנצח - זיכרונות. אחי היית ותמיד תישאר."

אחיו של יהודה כותבים לו: "אחינו היקר, עם הגיע הבשורה המרה סירבנו להאמין, תקופה ארוכה קיוונו לראותך יורד במדרגות חדר השינה, כל פעם שעבר אוטובוס היבטנו מחלון המטבח לראות אותך במדים מתקרב יותר ויותר למפתן הבית. כשעברנו ליד מד"א או כשאמבולנס חלף, אימצנו את עינינו למצוא את פניך מלווה מטופל, אך תמיד פנינו הושבו ריקם. ככל שהתאמצנו יותר והבנו שתקוות קטנות וצנועות אלה לא יתממשו ולמרות חסרונך ניאלץ להמשיך ללכת לעבודה, לאהוב ואף לשמוח. כחלק ממאמץ כביר זה הקרוי החיים הפכת מיהודה סלם של אבא ואמא ליהודה סלם של משפחת מד"א, המכבדת אותך ואת הנופלים האחרים בטקס מדי שנה. יהודה סלם של חיילי חטיבת "גולני", שבאים לבקר כל שנה. וכמובן, יהודה סלם, עוד שם נצחי צעיר ובלתי נשכח באנדרטה זו או אחרת. וכך, בכל יום שחולף הגעגועים רק גוברים, וביום אחד כשכולם סביב חושבים רק עליך, דמותך מתגבשת למול עינינו ואתה כאן עומד לצדינו, שולח חיוך מנחם ואוהב שעוזר לנו לקום בבוקר, ליהנות מהפריחה, מהשמים הכחולים ומיום העצמאות הבא-תמיד למחרת ובו אנו נפרדים, נפרדים עד החלום הבא עד ליום הזיכרון הבא. איתך תמיד."

הובאו למנוחות שני חיילי צה"ל,

שנהרגו שלשום בלילה

בהתפוצצות מטען יצד בלבנון

המחבלים צפו בחיילים מתקרבים זה לזה והפעילו בשלטי דחוק את המטען

הפיגוע אירע סמוך מאוד לגדר הגבול • מטען הובץ היה קטן יחסית, אבל הפעלה מתחכמת ומדויקת מצד המחבלים הביאה לתוצאה הקטלנית • מעצרים נרחבים בכפר חולה, שחושבו סיינו, עב"י החשד, למחבלים

שני חיילי גולני, סמיר יהודה סלם ז"ל (20) מבית-שמש, וסמיר אפרים לימורי ז"ל (20) מירושלים, נהרגו, ושני חיילים נוספים נפצעו קל, שלשום סמוך לחצות, כתוצאה מהתמוצצות מטען צד 200 מטר מגוף הגבול, בגזרה המרכזית של איזור הביטחון בדרום-לבנון. בכך עלה מספר ההרוגים בלבנון, מאז תחילת השנה, לשישה. הלוחמים שנהרגו שלשום הם מגרוד גולני, שחמישה מחיליו נהרגו בשריפה הגדולה, שפרצה בנאדז' סלוקי בשנה שעברה. כך אירעה חקריית: סמוך לשעת 23:30 יצא הכוח ממוצב „צבעוני“ בדרכו לפעילות מבצעית בעומק רצועת הביטחון. כמה דקות לאחר מכן, עשרות מטרים בלבד משער היציאה לכיוון לבנון, נשמע פיצוץ אדיר. החיובאללה נטל אחריות לאירוע.

טוקים עברו קודם

מטען הגפץ, מסוג כלימגור, היה קטן יחסית, אבל בשל הפעלה מתוחכמת ומדויקת מצד המחבלים התוצאה היתה קטלנית. ראשית, המחבלים בחרו לבצע את הפיגוע בגדודה קשה לתצפית מצד צה"ל, משום שהיא מוסתרת ע"י תנאי השטח, ובגלל תנאי ערפל חריגים. שנית, מסתחקות צנחנים שהם בוצעו תצפית על הכוח מהכפר השיעי הסמוך, וחלה, והפעילו את המטען בשלט. רחוק, במיקום ובעיתוי מושלם מבחינתם: במרכז טור החיילים, כאשר סלם ולימורי בדיוק התקרבו זה לזה. החיילים יצאו לדרך כשהם שומרים מרחק אחד מהשני, עפ"י הכללים. אולם המטען התפוצץ כשהם היו עדיין בעיצומו של תהליך ההתפקדות, שהחל מיד עם היציאה מן המוצב.

עפ"י הנוהג, כל חייל ניגש לחייל הקרוב אליו, ומסריו על מספר, שיהיה „מספר הברזל“ שלו עד לסיום המשימה. זאת כדי שניתן יהיה להדא, בעת הצורך, שאף חייל אינו חסר. כמה דקות לפני יציאת הכוח הרגלי עברו באותו ציר טנקים של צה"ל, אך המטען לא הפעיל. לכן, ההערכה בצה"ל היא שהמטען הופעל בשלט רחוק. כפי הנראה, המחבלים העדיפו שלא להפעיל את המטען כנגד הטנקים הממוגנים, אלא כנגד החיילים, שעברו במקום רגלית.

התגלה עוד מטען

בעקבות לקחים שהתקפו מאירועים קודמים הוחלט הפעם בצה"ל להמתין עם הסריקות בשטח עד לבוקר. זאת כדי שלא לסכן חיילים נוספים בכניסה לשטח עם פתיחת הסריקות, בניסיון ללכוד את המחבלים הסייעים, הגיעו למקום גם הרמטכ"ל, אמנון ליפקין-שחק, ואלוף הפיקוד, עמירם לוי. במסגרת אחת הסריקות בשטח שבו אירעה התקרית, התגלה אחר-הצהריים מטען נוסף.

מפקד עוצבת לבנון, תא"ל אפי איתם, העריך שהתושבים בכפר חולה הסמוך שיתפו פעולה עם המחבלים. „לא ייתכן שציר התנועה שבו נעו החיילים היה בסדר כמה שעות לפני כן, ואז המחבלים, כנראה תוך קבלת סיוע מהתושבים, מתצפתים עלינו, ומפעילים את המטען. אנחנו לא נתייך שכפרים באיזור הביטחון ישמשו מקומות לפעילות כנגד חיילי צה"ל. אתמול בוצעו מעצרים נרחבים בקרב אנשי הכפר. איתם הוסיף כי הפיגוע מעיד על מצוקת החיובאללה. „היו להם מספר אכידות קשות בשבועות האחרונים, ולכן הם מגסים לבצע פיגוע איכותי.“ עם זאת, הוא ניסה להרגיע. „לא תרזו הסלמה“.

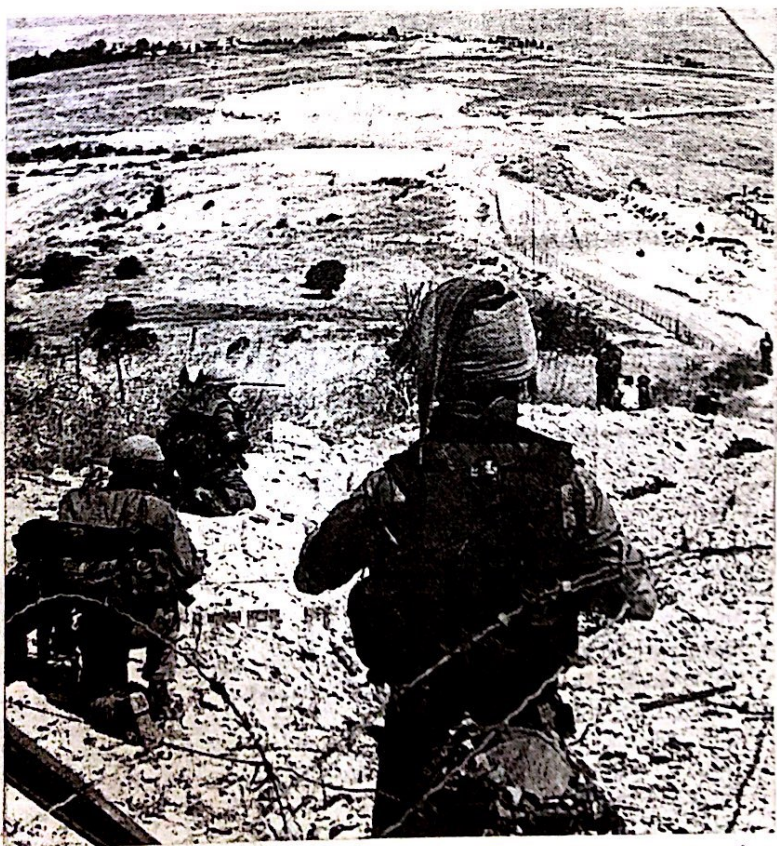

חללי גולני בלבנון

סמ"ד יהודה סלג ז"ל סמ"ד אברהם לימור ז"ל

**המחבלים הפעילו
את המיטען הקטלני
עם מטרים בלבד
מאדד הגבול**

**חיילי צה"ל סורקים את המסלול בו אירע
הפיגוע, בדרום לבנון.**

גדוד 13

בי"ד אי"בד שמונה לוחמים בתוך חודשיים

מאת רון לוי

החללים יהודה סלם ואברהם לימזאי משתייכים לגדוד 13 בגולני, שאיבד לסני תשעה חודשים שמונה לוחמים לבנות.

גדוד 13, המכונה גרעון עלה ללבנון באוגוסט 97. זמן קצר לאחר מכן, ב-28 באוגוסט, ניספו חמישה מלוחמי הגדוד באסון השריפה כוואדי בריד; סמ"ר אורן זרית, סמ"ר אושרי שורץ, סמ"ר רועי שוקרון, סמל שמעון ידג וסמל שומטו קסהון.

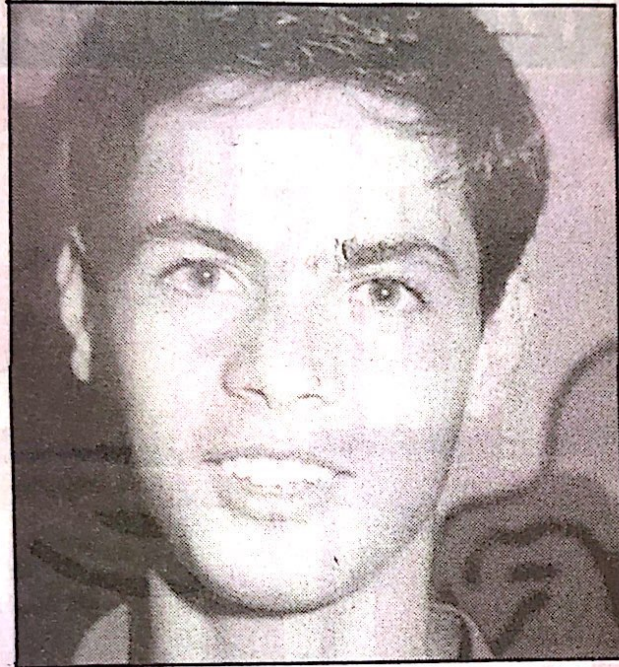
פחות משלושה שבועות לאחר השריפה, ב-14 בספטמבר, נהרגו שני לוחמים נוספים מג"ד 13, סמ"ר רוסלן יוסיפוב וסמ"ר אופיר בסול. השנים נהרגו מהתפוצצות מטען חבלה שהטמין חיזבאללה בשעה שהיו בפעילות מבצעית בגיזרה המרכזית.

ב-8 באוקטובר איבד גדוד 13 לוחם נוסף, כאשר שני חיילי צה"ל, סמ"ר פביאן קוזמה וסמ"ר אמיר יואלי, נהרגו מידי מרגמות של חיזבאללה.

סמ"ר יהודה סלם ז"ל

ביקש לשרת בחטיבת גולני

מאת גדעון שמרלינג

"אני מרגיש כאילו נקטעה לי יד ימין" - אמר אתמול נסים סלם, אחיו של יהודה סלם ז"ל, בן ה-20 מבית-שמש, שנפל שלשום בתקרית בלבנון.

את הבשורה הקשה קיבלה המשפחה אתמול לפנות בוקר. "יהודה היה בחור שקט, ענו ולא בולט", הוסיף האח נסים, בן 22. "אבל בבית הוא היה ה'מסמר': בדרן, שחקן ואדם חם שעזר לכולם. כל פעם שהוא בא הביתה, הוא עשה לנו רק טוב".

יהודה ז"ל התנדב לפעילות במגן-דוד אדום בבית-שמש ול-מד בבית הספר פירסט, ששכל שבעה מתלמידותיו כפיגוע בנהריים. הוא התגייס לגולני, לבקשתו, ושירת כחובש. "בפעם האחרונה הוא התקשר אתמול בערב וביקש מאמא שלי שתשלח לו חבילה, כי הוא לא יגיע לחג השבועות", סיפר האח.

לאותה חטיבה התגייס לאחרונה גם אחיו הצעיר אלירן, שהוועק מהטירונות עם היוודע הבשורה הקשה. האח הצעיר כבר אמר, שהוא חוזר לחטיבה בכל מקרה. אלירן מתגורר באר תו החדר עם יהודה, ובחדר הקטן היו מונחים אתמול מדי האחים, כומתות חומות וכן ספר סיום המסלול של יהודה, עליו היה כתוב "לסלם יש מזל בהגרלות, תמיד מרוויח יציאות".

אתמול אחר הצהריים הגיעו אלפים לבית הקברות הצבאי הקטן בבית שמש וליוו אותו בדרכו האחרונה. קרובי המשפחה זעמו על כך, שבמקום לא נראה אף נציג של הממשלה או הכנסת. "אף אחד לא זוכר אותנו גם ככה, אז לפחות שהיום יהיה אכפת להם מאיתנו", אמרו שם.

יהודה הותיר הורים, ויקטור ורחל, שני אחים ושתי אחיות.

סמ"ד יהודה סלם ז"ל

הגשים חלום של אחיו

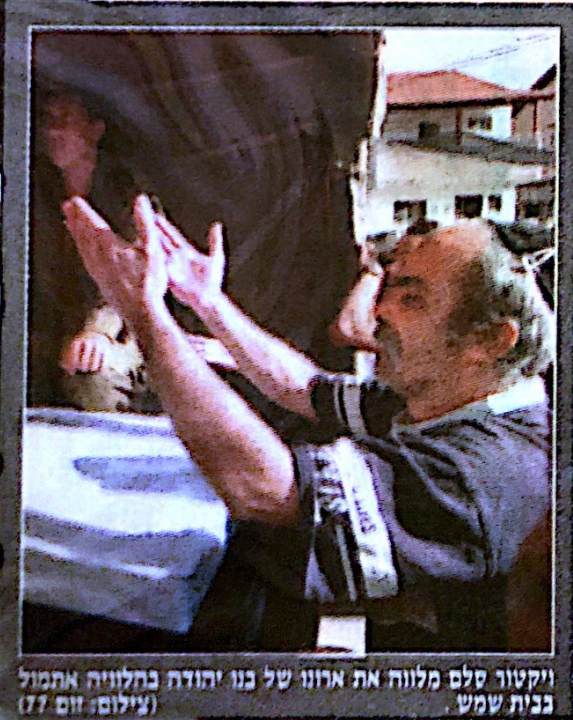
אביו ויקטור סלם: „הוא ביקש שנשלח לו חבילה לשבועות, ובמקום זה אני קיבלתי חבילה“

„אחי הצעיר יהודה, כולנו מצדיעים לך על גבורתך. אתה איתנו תמיד, ואהבתנו מקודשת בדם“. כך ספר אתמול נסים סלם לאחיו, סמ"ד יהודה סלם ז"ל.

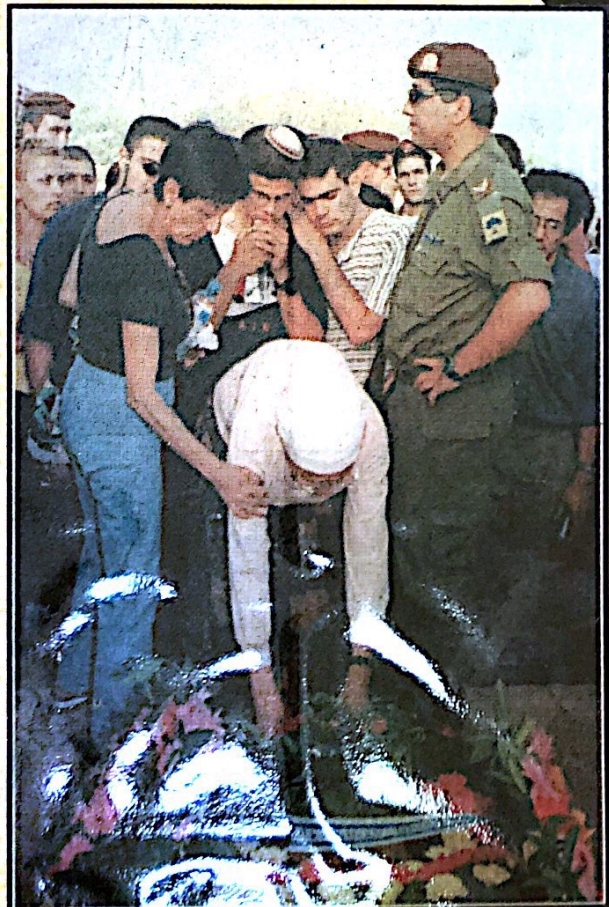
יהודה הוא החלל ה-55 של בית-שמש, והוא נטמן בחלקה הצבאית בבית-הקברות בעיר, ליד קברו של החייל שרון אדרי ז"ל, שנחטף ונרצח בידי מחבלים בשנת '96. מאות חברים ובני-משפחה צעדו אחר הארון. אמו של יהודה, רחל, לא היתה מסוגלת להיכנס לבית-העלמין, ונשארה באמבולנס שהמתין בחוץ.

„דיברנו איתו אתמול, והוא ביקש שנשלח לו חבילה לשבועות“, סיפר אתמול בצהריים אביו, ויקטור סלם, בעיניים דומעות. „במקום זה אני קיבלתי חבילה. איזו חבילה“. „אני לא מבינה יותר כלום“, התייפחה האם רחל בסלון הבית, מוקפת בכנות-משפחה. „איך יכול להיות שאתמול דיברתי איתו בטלפון, והיום הוא איננו“.

יהודה, השני מבין חמשת ילדי משפחת סלם, היה חובש קרבי בעל עבר ארוך של התנדבות כמד"א. הוא לא שיתף את בני-המשפחה בחששות מפני השהייה בלבנון. „יהודה הלך לגולני כדי להגשים את החלום שלי“, סיפר אחיו הבכור, נסים. „כל החברים שלי שירתו בגולני, ורק אני לא יכולתי להתגייס בגלל בעיות בריאות. ככה הוא הגיע למקום שאני דציתי להגיע אליו“.

ויקטור סלם מלווה את ארונו של בנו יהודה בחלוויה אתמול בבית שמש (צילום: זום 77)

על קברו של יהודה סלם בבית שמש (צילום: פלאש 90)

יהודה סלם ז"ל הצטלם

ימים ספורים לפני שנהרג בלבנון

התמונות הגיעו אל ההורים שבוע לאחר נפילת הבן

בנייהמשפחה מסרו את סרט הצילום לפיתוח, ואז התברר כי מדובר בין היתר בתמונות של יהודה ז"ל, שצולמו ככל הנראה ימים ספורים לפני מותו. בנייהמשפחה סיפרו, כי מדובר בתמונות יוצאות-דופן, משום שמגיל 15 סירב יהודה להצטלם.

מאת שירלי גולן-מאירי, כתבת "ידיעות אחרונות"

אתמול, שבוע בדיוק לאחר שסמיר יהודה סלם נהרג בלבנון, קיבלו בנייהמשפחתו את ציורו האישי ואת המצלמה שלקח איתו לצבא כשבועיים לפני מותו.

סלם (מימין) עם הוריו, ויקטור ורחל, ושני אחיו בטקס ההשבעה של אחיו הצעיר, אלירן (שני משמאל)

יהודה סלם (מימין) עם חבריו למחלקה יריב אזולאי ועמי בן-חמו, במטריהם במוצב בלבנון

שבוע אחרי מותו של יהודה סלם בלבנון קיבלו הוריו את מצלמתו ובה תמונותיו האחרונות

אתמול, שבוע בדיוק לאחר שסמ"ר יהודה סלם ז"ל נהרג בלבנון, קיבלה משפחתו את ציודו האישי. בין היתר נמצאה שם מצלמתו האישית. כשקיבלו הוריו את הפילם מפיתוח, נתגלו תמונותיו האחרונות של יהודה. באחת מהן הוא נראה עם חבריו לפני יציאה למארב. מימין לשמאל: רועי בלומפילד, שי יצחק שנפצע בתקרית, יהודה ז"ל ועמי בן-חמו.

סלם (באמצע) עם חבריו למוחלקה, רועי בלומפילד (מימין) ועמי בן-חמו לפני היציאה למארב

בית ספר לרפואה צבאית

תעודה

מס' אישי: [redacted] דרגה: [redacted] שם: [redacted] חיל: [redacted]

עבר(ה) קורס: [redacted] מחזור: [redacted]

שהסתיים בתאריך: [redacted]

מס' מ. [redacted] / א. [redacted] / ח. [redacted] / ל. [redacted]
מס' אישי: [redacted] דרגה: [redacted] שם: [redacted]

לכבוד
משפחת סלם
רח' השבעה 13/6
בית שמש

משתתף באהבתכם ובשיתוף עם העמותה של יקיריכם יהודה הוי"צ.
שנאל בקרה בארנון.

יהודה נאל לאמון השנתה של מדינת ישראל ותושביה - לאמון
כואנו. והוא השתייך לחטיבת אולני שפסמה בדפי ההיסטוריה
מופתט אגורה מיום הקמת המדינה.

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו
לצאווה עוד.

עמכם בכאבכם העצום
חיים פייכמן מנהל אצמ"ס פסיכיאטרי
קרית חינוך אמית ע"ש פייכמן
בית שמש

ה' ע"ה ה' בסיון תשנ"ח

משפחת סלם היקרה

איננו מכירים אתכם וגם את יהודה שלכם. לא הכרנו את
הפגשנו צורק לכתוב אליכם ולהשתתף באבלכם הכבד ולו ע"י
מיילים אלו.

כל כך חבל שבן נקרא משפחתו בצורה כזו. במיוחד בנכם
שהוא בן מעלות כה רבות (כפי שכתב העיתונים).

מה עצוב שהוא לא הספיק לפרוח ולהאיר את כל סביבתו
בכשרונותיו. אף על פי שהצליח לא מעט בימי חייו הקצרים.

מן השמיים תנוחמו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא
תוסיפו לצאווה עוז.

משפחת סואל בורוכוב 3

פתח תקווה 49631

אבא לי חבה אבא לי רע / הולדה חיים

כואתה חומה הוכתמה בצמ
ביום שאמר להיות שמו מכולם.
מטען ממולכז מופעל מחוק
ופעם מחבלים השוחקים וצוחקים מחוק.
העץ הגאה הנצב איתן
שוקק צואם והמשפחות ביצען.
כמה צמ וצמעות ישבו
וכמה פעמים החברות יבו.
הצגל הכחול ורקע הטורף
מפרכים את פטיפתו והיפוחו של יפה התואר.
האל נוצר מכאב לכאב
קשה לחיות ואני עליו צואב.
חובש מנוסה שיצט וטיפל במיומנות
עשה את תפקידו ביוזמה ומקצועיות.
מגיננה לגיננה בהטחון השוטף
עושה בתפקידו ואת הטוב שלו חושף.
קשה לי לחיות קשה לי לתפקד
צברו המפטיט אותי פוקד.
תעמוז המצינה לאבלה האאומי
על אובדן הכיף לוחמי גולני.
יהיו השורות אשר נכתבו ביצעם עמוק.
יצברו לנצח חביון ופעיו
ולנצח נצרו את צמותו וחיופיו
יהיו שורות אלו לנצח ומצבם
לנצח אתי היצעם יהוצרו

סלמו זיל

לסלם היית תמיז חביר של כולם. תמיז כולם אהבו אותך.
העריכו והסתכלו בהעצמה.
תמיז הבעות פנייך היו רק צחוק וחיוכים ואפילו שהיית צידיק
להיות קצת פניני תמיז ידענו לראות את החיוך שמסתתרי
מאתפיהם.

פנים כל כך יפות כל כך תמימות של ילד שעליו בעט את
האצרות ונכנס לתוך תחפושת של חייל. פנים של אדם שנלחם
ואוכן להציל כל חביר שיפגע אבל הפעם זה היית אתה.

סוחת החיים והפצון לחיות אבילות להנות לכייל התבלטו באורח
חייך. אהבנו את הבעות הפנים המצחיקות והמשונות ולעצמת לנו
אופי וסמחה למרות הקשיים שעברנו במהלך השירות.

בזמן שלא היית בפלוגה בקורס החובשים. הפגשנו סוסר אשה
ומישרו שתמיז ידע לתת כתר להישען ולהביע תמיכה והפצון ע
לעצור ולהפאות נכונות ותשומת לב. וטוב הלא שתמיז נבט ממך
בכל מה שפנינו הפכו אותך לכזה בן אדם מיוחד.

אחרי הקורס חזרת וישר לנו סאתה חובש מצויין שתמיז מוכן
לעזרה. אהבנו אותך ונאמיק לאהוב. תמיז תהיה דמות להעצמה
ולחיוקווינו.

צברונך תמיז יהיה איתנו חקוק עמוק עמוק בלב.

טיף לזכרו של יהודה סלם, ז"ל.

איך אפשר להשיג
ואיך אפשר לתאר
חבר שהיה עז כה איתנו ואיתנו יותר
לבה וחסון מספר חביו
מביל הכח וסוחר בקרב
גיבור החיל שנפל מוות גיבורים
שאיתו לעז נזכור ולא נשכח לעולמים.
סלם איך הלכת מאיתנו בלי לאמר שלום?

אחי אתה לנצח

י"ג ק"ן

אח' 8

מסיועת 13

בס"ב סקס תרצ"ח 2014

למלכת סלם היקרה!

תמיד כשאתי משיגה לבן
אני באה לפני את מילוי של
בנים יהודים ועינו השלמה במחיקה
ונצחית בתעמולה הסאה של

מחשבות אלו

המחנה אצלי ונקר

כמו פרח
הנושא אל השמש
צמח
בהושיטיך ידיך
אל כל היפה
כמו פרח
המעמיק שורשיו
פרסת רשת
ללכוד
האמת
כמו פרח
נקטפו חיידך
בדומיה
אולי זעקת
אולי גם פרחים
זועקים?

אחי הצעיר יהודה / אהוד מנור

אחי הצעיר יהודה,
האם אתה שומע?
האם אתה יודע?
השמש עוד עולה כל בוקר ואורה לבן
ולעת ערב רוח מפזרת את עלי הגן.

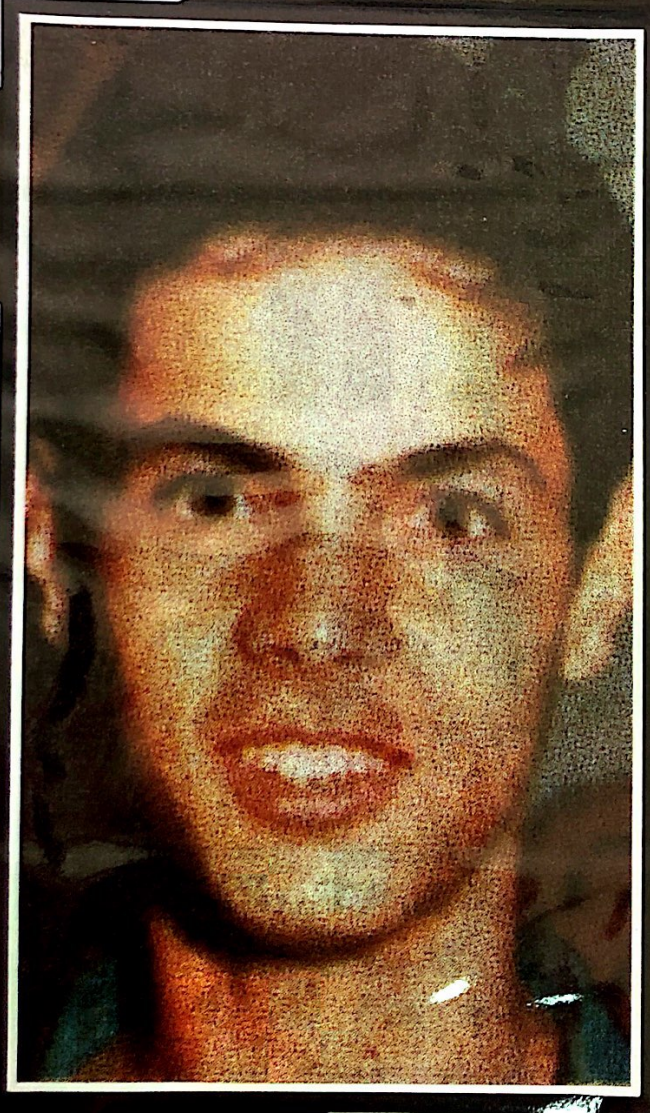
הגשם הראשון ירד לפני יומים
בערב יום שלישי
ושוב אפשר לראות שמים
בשלולית על הכביש הראשי.

אחי הצעיר יהודה,
האם אתה שומע?
האם אתה יודע?
בגן הילדים שלך לומדים כבר שיר חדש,
ובתיכון התלמידים שוב מתאמנים על המגרש.

רוחות ערבית מיללות על המרפסת
את כל שירי הסתו,
ואמא מצפה בסתר,
שאוּלי עוד יגיע מכתב.

אחי הצעיר יהודה,
האם אתה שומע?
האם אתה יודע?
כל חבריך הטובים נושאים דמותך עמם,
בכל הטנקים על קוי הגבול אתה נמצא אתם.

אחי הטוב, אני זוכר את שתי עיניך
והן פותרות חידה,
ובני הקט יפה כמוד,
בשמך לו אקרא יהודה...

יהודה סלם ז"ל

הוא נשאר בן עשרים
והזמן חלף,
זמן שלא נגע בפניו
זמן בלעדיו.

הוא אבד בחולות
עד היום לא שב,
ורק עכשיו אפשר לדבר
רגע אליו.

תגיד לי אתה -
מה עושים עם
חבר שכמותך,
מה עושים עם מותך,
עם זכרון היותך,
עם חבר שכמותך.

אז כתבת יומן
ונשאר המכתב,
ואתה צוחק מן הדף
שעל המדף.

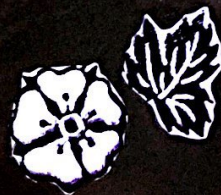

תגיד לי אתה -
מה עושים עם
חבר שכמותך,
שלא שם ולא פה,
שהיה ואינו
ובכל זאת - ישנו.

כי עם הזמן זה דעך
הכאב שכך,
לפעמים גם פצע ישן
שם ונפתח.

תגיד לי אתה -
מה עושים עם
חבר שכמותך,
מה עושים עם מותך,
עם זכרון היותך,
עם חבר שכמותך,

שנשאר בן עשורים....